

מוקד סיוע לעובדים זרים (ע"ר)

"וגר לא תונה ולא תלחצנו כי גרים הייתם בארץ מצרים", שמות כ"ב, פסוק כ'

18 אוגוסט 2009

לכבוד

רפ"ק יוקי לופז

מנהלת ההגירה

באמצעות פקס. מס' 08-9189424

שלום רב,

ple

הנדון: סגירת תיק החזקה בתנאי עבדות - [REDACTED]

מבוא

1. בשיחה האחרונה של הח"מ עם המתלוננת הביעה האחרונה תסכול מהטיפול בתלונתה, אך מכיוון שהקשר עם המתלוננת, העובדת כיום בסיעוד, נותק, לא יוגש ערר על סגירת התיק. עם זאת, בשל כובד משקלם של הדברים והשלכותיהם לגבי חקירות סחר בבני אדם, אבקש לפנות אלייך בכתב בעניין זה.
2. המתלוננת, תושבת הודו, הגישה תלונה במנהלת ההגירה ביום 7/10/07. בתלונתה ספרה, כי הובאה עם אשרת עבודה בסיעוד למעסיק בירושלים בשם [REDACTED] ^{AO} הרשום בדרכונה, לאחר ששלמה 8,000 דולר למתווך כח אדם בהודו, אשר הבטיח לה תנאים שלא קוימו וייתכן שאף קשור למכירתה. בשדה התעופה המתין לה אדם עם שלט הנושא את שמה ולקח אותה, ככל הנראה, לרמאללה, שם הוחזקה כשפחה חרופה. המתלוננת נאלצה לעבוד שעות ארוכות ללא מנוחה, מזון נמנע ממנה ובלילה ננעלה בצריף בחצר, כאשר הדלת נפתחת בשש לפנות בוקר לתחילת יום עבודה. מדבריה עולה, כי ככל הנראה, מעבידה קנה אותה. לאחר שלושה ימים ניצלה הזדמנות בה בני הבית ישנו ונמלטה עם מעט הכסף שהיה ברשותה.
3. תלונתה הוכתרה בכותרת "קבלת דבר במרמה".
4. מעט לאחר הגשת התלונה התקבלה מיחידתך תגובה לבקשתי לדעת היכן עומד התיק, בה צוין, כי ככל הנראה יסגר התיק, שכן העבירות בוצעו ברמאללה. חודשים ארוכים נשאר התיק פתוח בלא שנעשתה כל פעילות חקירה פרט לגביית עדותה של המתלוננת. רק לאחרונה התקבלה תשובה רשמית, כי נסגר התיק וכי הוא נמצא בארכיב. הח"מ אינה יודעת באיזה מועד נסגר התיק, או מי החליט על סגירתו, שכן בתיק החקירה אין אישור על סגירתו.

חשד להחזקה בתנאי עבדות וסחר בבני אדם כפי שעולה מתיק החקירה

5. כאמור, פעולות החקירה בתיק, הנראה על פניו חמור, התמצו בגביית עדותה של המתלוננת. הא ותו לא.
6. ביום 7/10/09 זומנה המתלוננת לגביית עדות על ידי רס"ר זריהן. המתלוננת ספרה, כי שילמה בהודו 8,000 דולר ל"סוכן הודי שחי בישראל" (שורה 7 לתרגום החקירה). מתיק החקירה עולה, כי לא נעשו כל מאמצים לאתר את אותו סוכן, אשר השתמש בתרמית כאשר הבטיח לה עבודה בסיעוד, כשלצידה משכורת של 850 דולר, עם יום חופש שבועי. בתיק החקירה נמצא גם הראיון הראשוני עם

מוקד סיוע לעובדים זרים (ע"ר)

"וגר לא תונה ולא תלחצנו כי גרים הייתם בארץ מצרים", שמות כ"ב, פסוק כ'

AB

המתלוננת, אשר התקיים ב"מוקד סיוע לעובדים זרים", בו צוין, כי אותו סוכן, אדם בשם [REDACTED] הוא מכר של אביה וכי כתובתו בהודו ידועה לה ורשומה באותו מסמך, כך שניתן היה לנסות לאתר את פרטיו בישראל.

AC

7. בשדה התעופה, כאמור לעיל, המתין לה אדם בשם [REDACTED], אשר העביר אותה לבן המעסיק שלקח אותה, ככל הנראה, לרמאללה. בדרכם למעסיק הבהיר לה בנו את תנאי העסקתה – משכורת של 400 דולר ועבודה ללא חופשות. המתלוננת ביקשה לסגת מהעסקה בשל תנאי הקשים, אך לא ניתן לה לעשות כן, מהטעם שנקנתה מאותו מוסטפה תמורת 2,000 דולר ועל כן היא "שייכת לאבא שלו" (שורה 18 בתרגום החקירה).

8. אי יכולת לסגת מהסכמה ראשונית, לא כל שכן עשיית עסקה באדם כקניית המתלוננת, הם שניים מהסממנים המובהקים להחזקה בתנאי עבדות ולסחר בבני אדם (ניתן למצוא את הסממנים במסמך ההמלצות של הצוות הבין משרדי לבניית מערך זיהוי נפגעי סחר בבני אדם למטרות עבדות ועבודות כפיה, בראשות גב' רחל ויינשטיין, מנהלת שירות המבחן למבוגרים במשרד הרווחה).

9. המתלוננת הגיעה לבית המעביד בלילה ונדרשה להתחיל לעבוד באופן מיידי. בפועל היו לה 13 מעסיקים, כשהיא נדרשת לכבס את בגדיהם, לנקות, לבשל עבורם ולרחוץ את חמשת מכוניותיהם, ללא רגע מנוחה, בנוסף רדו בה בני הבית בצעקות. כמו כן, דרכונה ניטל ממנה והוחזר רק לאחר כבי ותחנונים. תנאי העסקתה מוצו בחקירתה בארבע שורות בלבד (שורה 19-22 לתרגום החקירה).

10. תנאי המחיה שתיארה המתלוננת בחקירתה עולים כדי החזקה בתנאי עבדות ומאירים באופן ברור את יחס מעבידיה אליה. בחקירתה מספרת המתלוננת שהחזקה נעולה בשעות הלילה (שורה 24). בהמשך, כשנשאלת על תנאי הלינה, מספרת המתלוננת, כי הולנה בחדר מחוץ לבית (צריף או מחסן) בו היו רק מיטה ושירותים וכי הדלת ננעלה עליה מבחוץ ונפתחה בשש בבוקר לתחילת יום העבודה (שורות 49-51 לתרגום החקירה).

11. עוד ציינה המתלוננת בחקירתה, כי לא ניתן לה מזון במהלך היום אלא רק בערב. החוקר אינו מבקש פרטים נוספים לעניין זה ומסתפק בכך. בראיון שנעשה עימה במוקד היא מציינת, כי כל מזונה היה מעט אורז בשעות הלילה.

12. בראיון שנעשה במוקד מזכרים פרטים נוספים, אשר לא מצוינים בחקירה הקצרה שנערכה. כך, למשל, מוזכר תיאור איזור ההעסקה, תיאור הבית שבו הועסקה ומימדיו, האיסור לנוח במהלך היום והאיסור להשתמש בטלפון בבית (מכיוון שלא היה ברשותה טלפון נייד ומכיוון שלא ניתנו לה ימי חופשה, הייתה למעשה מבודדת מהעולם).

סגירת תיק החקירה

13. על אף שהדברים האמורים מעלים חשד כבד לעבירות החזקה בתנאי עבדות וסחר בבני אדם החקירה הייתה קצרה (שעה) ולא ממצה. תמהתני האם הדבר נובע מתוסר הבנה את החוק, או מגישה מוטעית שגרמה להכתרת התלונה בכותרת "קבלת דבר במרמה" וסגירת התיק.

14. אמנם, נטען, כי העבירות בוצעו ברמאללה, אך הדבר כלל לא נבדק. המתלוננת לא נלקחה להצביע על המקום בו נעברו בה העבירות, אין בתיק החקירה כל מידע על המעסיק, וכלל לא נבדק מי הוא [REDACTED] AD, אשר לפי המצוין בדרכונה מתגורר בירושלים וקיבל היתר העסקת עובד זר.